

OORSPRONKELIJKE BIJDRAGEN

EEN DIRECTE METHODE OM GIPSMODELLEN IN DEN DRIEPUNT ARTICULATOR TE BRENGEN

door

A. STEHOUWER.

De vraag hoe een bovenmodel het *gemakkelijkst in juiste* stand in den driepunt articulator-gysi kan worden ingegipst, is besproken in het T. v. T. Nov. '22 pag. 753. Het was daar reeds de bedoeling te betoogen, dat er geen sprake behoefde te zijn van instrumentariumuitbreiding. Om tot het doel te komen werd voorgesteld de verschillende gevallen steeds op één en dezelfde wijze te behandelen. De z.g. hoefijzervormige plaat van *Gysi* werd gebruikt op het zooveel mogelijk correct uitgegoten model, om de stand van dit model in de toestel te bepalen. Hoewel eenvoudig bij geoefende toepassing, blijft de methode eenigszins omslachtig lijken, waarom wij hebben uitgezien naar eene manier, die de hoefijzervormige plaat en daarmee haar mogelijke varianten uitschakelt. (Wij bespreken het *vaste* toestel: de methode voor partieele prothesen in den verstelbaren art. '14, valt buiten dit artikel).

De wijze van werken, die thans zal beschreven worden, kan genoemd worden een *direkte* methode, die bovendien *universeel* is, omdat zij is toe te passen voor *alle* gevallen.

Ik ben mij nu zeer wèl bewust te hebben geschreven, „dat de moeite tevergeefs genomen is”, die men doet door partieele prothesen op te stellen in den vasten driepunt, daarbij moeite doende om tot een juiste articulatie te komen; en stelde

het gebruik van een verstelbaar toestel daarnaast. Hoewel daarbij persisterende, ben ik tevens overtuigd, dat het gebruik van eerstgenoemd toestel als overgangsmaatregel tot de bewerkingen in het laatste zijn nut kan hebben. Het ligt tevens voor de hand te pogen die „moeite” te beperken. En afgezien van het vraagstuk der articulatie zelve, is het een voordeel en een gemak voor het oog als de modellen in een articulator in den juisten stand zijn vastgemaakt.

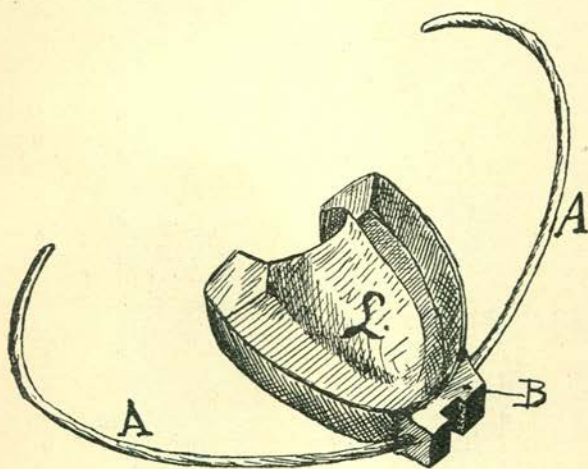

FIG. 1.

L = afdrucklepel; B = stentsblok; AA looden draden.

De methode, die ik hier wilde beschrijven, dan is de volgende:

Fig. 1 stelt een afdrucklepel voor, die aan de voorzijde voorzien van een stentsblok B, waarin ter weerszijden tamelijk dikke looden draden AA zijn vastgemaakt. Het handvat is van den lepel afgenomen.

Fig. 2 geeft de werkzaamheden bij het afdrucken. De lepel is in den mond gebracht. De looden draden AA worden op de gewrichten PP aangebogen. Op het stentsblok B wordt

nu het midden M aangegeven; vervolgens wordt de lijn V getrokken loodrecht op het Frank'sche vlak, dat inmiddels bepaald wordt door de boog F aan te brengen. Zooals bekend zal zijn is het staafje C1 zoodanig aangebracht, dat het evenwijdig

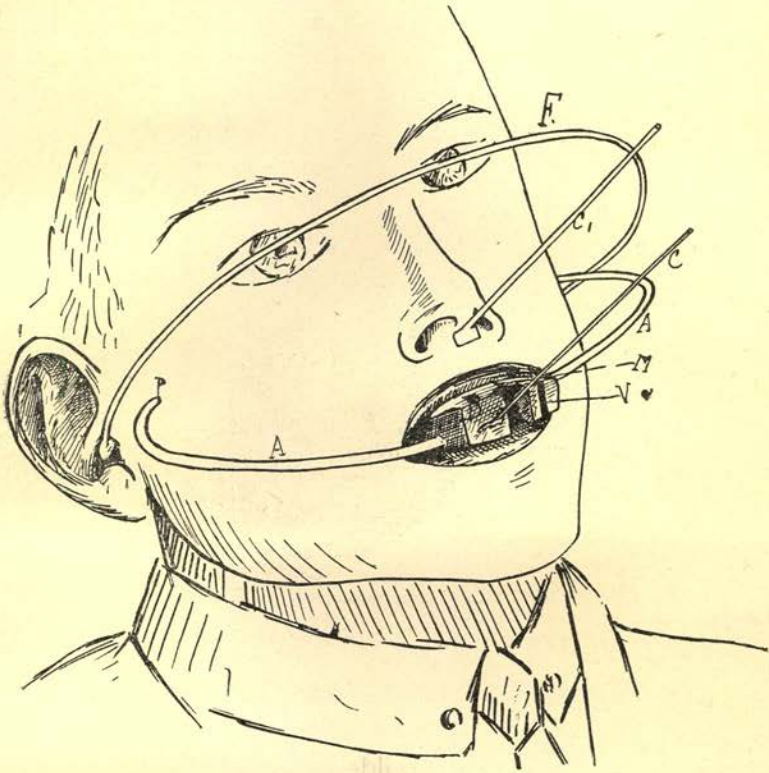

FIG. 2.

AA = looden draad; B = stentsblok; M = midden; P = gewicht;
 V = vlak van Frank; F = aangezichtsboog; C₁ = staafje
 // vlak F; C = vorkje // C₁.

dig aan het F. vlak verschuifbaar is (dit is op de figuur weggelaten terwille van de duidelijkheid). Het vorkje C wordt thans in de stents gestoken evenwijdig aan C₁, of direkt // aan vlak

F. De boog van Frank wordt verwijderd en de afdruklepel en afdruk uit den mond genomen.

In fig. 3 ziet men hoe de vooraf uitgegoten afdruk, d. w. z. lepel, afdruk en model in den driepunt-articulator worden gebracht.

Zij I een horizontaal gestelde plaat, waarop de articulator

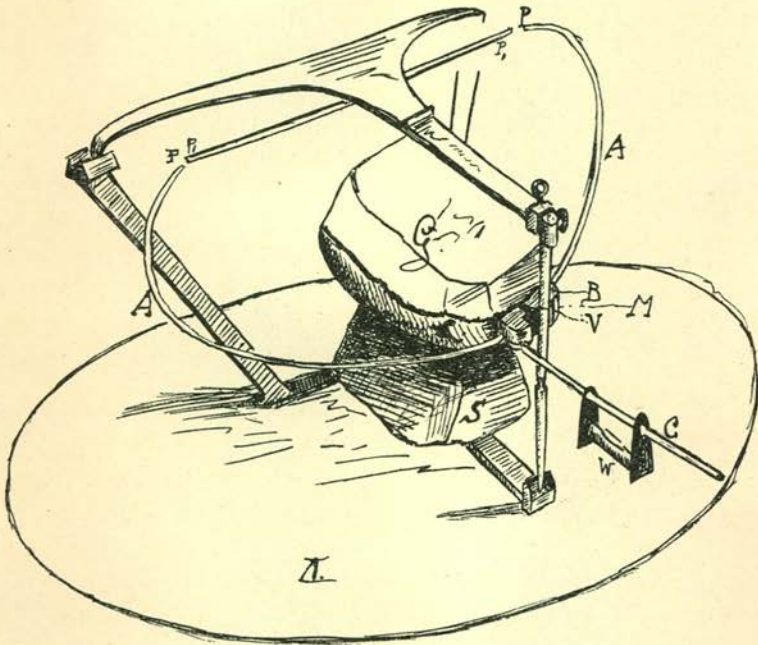

FIG. 3.

I = horizontale plaat; AA = looden draad; L = afdruklepel;
 G = gipsmodel; S = stentsblok onder de lepel; B = stentsblok
 voorzijde lepel; M = midden; V = verticaal; C = vorkje;
 W = waterpasje; P.P. = plaats der condyli a. h. hoofd.

gereed staat. De punten PP, die op de condyli waren gebogen, worden op symmetrische wijze ingesteld op de punten P₁ P₁ van den articulator. Het vorkje C wordt door middel van een hangend waterpas horizontaal gehouden. De lijn V die

loodrecht op het F. vlak is getrokken, wordt tegelijkertijd vertikaal ingesteld. Het midden M komt in het midden van den articulator.

Om deze lijnen en punten in juiste stand te krijgen, kan men met de handen de lepel vasthouden, terwijl een helper het model vastgipst. Men kan echter ook een weinig-weeke massa stents onder de lepel plaatsen en deze daarop de gewenschte stand geven om vervolgens het model G vast te zetten.

De lepel, en ten slotte het model G, dat daarin is, heeft op deze wijze in den articulator denzelfden stand t. o. v. de as P1 P1, als de bovenkaak met of zonder elementen in vivo inneemt t. o. v. de lijn, die getrokken kan worden door de beide condyli:

Een vlak toch, dat wordt gebracht door de lijn C, en dat loodrecht staat op de lijn V, loopt // aan het Frank'sche vlak, zooals dat bepaald is bij den patient. Bedoeld vlak is bovendien een horizontaal vlak; het model staat dus zóó in den articulator, dat ieder horizontaal vlak parallel loopt aan het Amsterdam'sche vlak, dat bij dit model behoort.

Verwijdert men de afdrucklepel en de afdruk uit den articulator; maakt men op dit ingegipste model en op het ondermodel zijn gewone beetplaten, en bepaalt men de beet op de eenvoudigste manier, het ondermodel door middel dezer beet fixeerend, dan bevinden zich beide modellen zóó in het toestel, dat:

ten eerste voor een *volle prothese* onmiddellijk een van richting juist occlusievlak is aan te brengen in een vlak, dat horizontaal tusschen de modellen wordt gehouden; en

ten tweede voor een *gedeeltelijk gebit* ieder horizontaal vlak, tusschen de modellen aangebracht, van waarde is ter vergelijking van den stand der bestaande elementen t. o. v. de richting van het vlak van Frank.

N. B. In fig. 2 is de boog F. te hoog aangebracht en maakt met de goede richting een hoek. Dit is geschied terwille van de duidelijkheid, die zou lijden door de boog in lagere stand aan te brengen.